

Súd: Okresný súd Martin
Spisová značka: 10C/6/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5713200100
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 08. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Gazdačková
ECLI: ECLI:SK:OSMT:2013:5713200100.5

Rozhodnutie

Okresný súd Martin samosudkyňou JUDr. Máriou Gazdačkovou v právnej veci žalobkyne D. M., T.. XX.XX.XXXX, U. H. D., T. X, zastúpenej splnomocnenou zástupkyňou I. M., T.. XX.X.XXXX, H. D., T. XXXX/X, proti žalovanému T. Z., M.. G., T.. X.X.XXXX, T. H. H. H., U. G. XX, C..B..H. XX, t.č. na neznámom mieste, zastúpenému opatrovníkom Mestom Banská Bystrica, v konaní o zvýšení výživného na plnoleté dieťa, takto

rozhodol:

Žalovaný je s účinnosťou od 17.10.2012 povinný prispievať na výživu žalobkyne zvýšeným výživným v sume 100,-€ mesačne zročným vždy do 25.-teho dňa v mesiaci vopred k rukám žalobkyne.

Týmto dochádza k zmene rozsudku Okresného súdu Martin sp.zn. P 209/1995 zo dňa 18.1.2001 vo výroku o výživnom.

Dlh na výživnom za obdobie od 17.10.2012 do 31.8.2013 v sume 1.150,-€ je žalovaný povinný splácať v pravidelných mesačných splátkach po 30,-€ mesačne zročným spolu s bežným výživným počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti tohto rozsudku.

Vo zvyšku uplatneného nároku sa žaloba zamietá.

Žiadny z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

Žalobou podanou na tunajšom súde dňa 4.1.2013 sa žalobkyňa proti žalovanému, svojmu otcovi domáhala zvýšenia výživného na sumu 150,-€ mesačne s účinnosťou od 17.10.2012.

Žalobu odôvodnila tou skutočnosťou, že žalovaný mal určené výživné 100,-€ podľa rozsudku Okresného súdu Martin sp.zn. 12P 189/2009 do 29.2.2012, kedy sa žalovaný - otec žalobkyne dostal do výkonu trestu odňatia slobody, ktorý vykonával až do 17.10.2012. Na dobu po 17.10.2012 žalobkyňa žalobu o zvýšenie výživného zobrala späť, z čoho vyplynulo, že žalovaný nemá určené žiadne výživné vo vzťahu k žalobkyňi a žiadne výživné neplatí. Žalobkyňa bola v čase podania žaloby študentkou 2.ročníka VÚT fakulty chemickej v Brne v Českej republike v dennom štúdiu, a keďže je študentkou, nie je schopná živiť sa sama, všetky jej životné náklady uhrádza matka I. M., ktorá jej prispieva len sumou 50,-€, pretože je nezamestnaná, evidovaná na úrade práce. Príležitostnými brigádami si žalobkyňa privyrobi približne 32,-€ mesačne. Poberá rodinné prídavky na svoju osobu v ČR vo výške 28,-€ a jej príjem je spolu približne 100,-€ mesačne. Jej životné náklady predstavujú výdavky na bývanie vo výške 120,-€ a minimálne ďalších 140,-€ na stravu, školské potreby, cestovné výdavky a hygienické potreby. Minimálne životné náklady žalobkyne predstavujú potom sumu približne 260,-€ mimo výdavkov na ošatenie, obuv a podobne. Žalobkyňa postupne minula úspory jej matky a zadĺžila sa sumou približne 320,-€.

V priebehu konania žalobkyňa na žalobe zotrvala.

Splnomocnená zástupkyňa žalobkyne - matka I. M. v mene žalobkyne uviedla, že posledná úprava vyživovacej povinnosti voči žalobkyňi, z ktorej je nutné v súčasnosti vychádzať je rozsudok Okresného súdu Martin sp.zn. P 209/95, keď bolo výživné žalovaného znížené na sumu 100,-Sk mesačne s účinnosťou od 1.8.2000. V neskorších konaniach sa potom žalobkyňa domáhala zvýšenia vyživovacej povinnosti v konaní vo veci 12P 189/2009, avšak v tomto konaní s ohľadom na späťvzatie žaloby bolo určené zvýšené výživné na žalobkyňu len za určité obdobie, ktoré skončilo a preto znova existuje vyživovacia povinnosť žalovaného len vo výške 100,-Sk mesačne tak, ako bola určená vyššie spomínaným rozsudkom sp.zn. P 209/95 Okresného súdu Martin. K životným nákladom žalobkyne patrí suma 400,-Kč vynakladaná za mobilný telefón, 275,-Kč za mestskú hromadnú dopravu v Brne a výdavok 5900,-Kč, ktoré žalobkyňa platí za byt, užívaný spolu s priateľom žalobkyne, ktorý sa podieľajú každý jednou polovicou na úhrade tohto nájomného, teda zo sumy 5900,-Kč žalobkyňa uhrádza len polovicu. Približne v sume 3000,-Kč jej vznikajú mesačne náklady na nákup stravy, ošatenia, drogérie a podobne. Od 17.10.2012, teda od momentu, kedy žalobkyňa žiada zvýšiť výživné, žalovaný na výživné nič neplatil. Matka žalobkyne je v súčasnosti nezamestnaná. Do konca roku 2012 poberala rodičovský príspevok na mal. dieťa I. U., T. XX.XX.XXXX vo výške 190,10 eur, od 1.1.2013 jej bola preddavkovo priznaná dávka a príspevky v hmotnej núdzi vo výške 56,98 eur. Zo svojho príjmu dokázala žalobkyňa prispievať na výživu len sumou približne 50,-€ mesačne, pretože má aj druhú vyživovaciu povinnosť voči mal. I., s otcom ktorého nežije, avšak otec tohto dieťaťa na výživu dieťaťa prispieva sumou 150,-€ mesačne. Matka žalobkyne s mal. Matúšom býva v nájomnom mestskom byte, za ktorý platí 152,93 eur mesačne, ďalšie jej náklady tvoria poplatky za káblovú televíziu vo výške 9,13 eura mesačne a poplatky za elektrinu vo výške 90,-€ mesačne. Za mobilný telefón platí približne 40,-€ mesačne. Žalobkyňu podporuje finančne ešte stará matka, ktorá žalobkyňi v prípade potreby posielala sumu okolo 100,- až 150,-€ mesačne.

Matka žalobkyne listinnými dôkazmi pripojenými do súdneho spisu preukázala vlastné výdavky, ale aj výdavky žalobkyne tak, ako vyplynuli z jej vyššie uvedeného vyjadrenia a písomne podanej žaloby.

Z potvrdenia o štúdiu predloženého žalobkyňou súd zistil, že žalobkyňa je študentkou I.stupňa 2.ročníka Fakulty chemickej - Vysokého učení technického v Brne .

Žalovaný sa na začiatku konania k žalobe vôbec nevyjadril, pretože sa mu ju nepodarilo doručiť do vlastných rúk, keďže sa nezdržiava v mieste svojho bydliska a iné miesto jeho pobytu sa súdu zistiť nepodarilo.

Súd preto žalovanému ustanovil podľa § 29 ods.2 O.s.p. opatrovníka pre konanie v osobe Mesta Banská Bystrica uznesením sp.zn. 10C 6/2013 zo dňa 28.3.2013, ktoré potom žalovaného v konaní zastupovalo.

Opatrovník vo svojich vyjadreniach zo dňa 16.4.2013 dôrazne žiadal, aby žalobkyňa preukázala výšku nákladov, uvádzaných v žalobe a žiadal, aby boli zdokladované príjmy matky žalobkyne zo Sociálnej poisťovne a nie len rozhodnutia Úradu práce sociálnych vecí a rodiny v Martine, ako aj príjmy a výdavky žalobkyne.

Vzhľadom na túto skutočnosť súd oslovil aj Sociálnu poisťovňu, pobočku v Martine, ktorá súdu oznámila 22.7.2013, že tak žalobkyňa ako ani jej matka nemajú dávky sociálneho poistenia vyplácané Sociálnou poisťovňou.

Po kontakte s príbuznými žalovaného, ktorí súdu oznámili, že nemajú vedomosť o pobyte žalovaného, na súd 8.8.2013 došlo vyjadrenie žalovaného k veci, urobené listom zo dňa 25.7.2013. V tomto liste žalovaný žiadal, aby súd vo veci zvýšenia výživného pojednával v jeho neprítomnosti a žiadal, aby súd toto jeho právo rešpektoval. Tiež súhlasil so zvýšením výživného bez jeho spätnej splatnosti, a v

prípade, že by mu súd nevyhovelo, žiada splátkový kalendár v mesačnej výške 100,-€. Uviedol, že je bez pracovného pomeru a privyrába si občasnými brigádami. Žiadne iné skutočnosti navyše neuviedol.

Z tohto vyjadrenia súd nezistil inú adresu než je uvádzaná v záhlaví tohto rozsudku.

Z potvrdenia Ústavu na výkon trestu odňatia slobody v Banskej Bystrici - Kráľovej súd zistil, že žalovaný vykonával v tomto ústave trest odňatia slobody vo výmere 12 mesiacov, uložený mu Okresným súdom Levice rozsudkom sp.zn. 2T 29/2011 a z výkonu trestu bol prepustený 17.10.2012. Po prepustení udal adresu, ktorá je uvedená v záhlaví tohto rozsudku.

Zo spisu Okresného súdu Martin sp.zn. P 209/95 súd zistil, že rozsudkom Okresného súdu Martin sp.zn. P 209/95 zo dňa 18.1.2001, ktorý nadobudol právoplatnosť 7.3.2001 bola znížená vyživovacia povinnosť žalovaného voči vtedy mal. žalobkyni zo sumy 5000,-Sk na sumu 100,-Sk s účinnosťou od 1.8.2000, čím došlo k zmene rozsudku Okresného súdu Martin sp.zn. 9C 255/94 zo dňa 30.3.1995 v časti o výživnom.

Zo spisu Okresného súdu Martin sp.zn. 12P 189/2009 súd zistil, že rozsudkom rovnakej spisovej značky zo dňa 2.3.2012 Okresný súd Martin rozhodol o zvýšení vyživovacej povinnosti žalovaného voči žalobkyni na sumu 100,-€ mesačne s účinnosťou od 22.10.2009 a určil nedoplatok na výživnom od 22.10.2009 do 29.2.2012 v celkovej výške 2693,30 eur, čím zmenil rozsudok Okresného súdu Martin sp.zn. P 209/1995 zo dňa 18.1.2001 v časti o výživnom. Na základe odvolania žalovaného - otca žalobkyne bol potom vyššie spomínaný rozsudok Okresného súdu Martin rozsudkom Krajského súdu v Žiline, ako súdu odvolacieho sp.zn. 10Cop/25/2012 zo dňa 31.7.2012 zrušený v časti o zvýšení výživného na žalobkyňu na sumu 100,-€ za obdobie od 13.2.2012 do budúcnosti a v časti o určení zameškaného výživného, vo zvyšnej časti bol rozsudok potvrdený. Krajský súd tak postupoval v súvislosti s tým, že bolo zistené, že žalovaný otec žalobkyne sa odo dňa 13.2.2012 nachádzal vo výkone trestu odňatia slobody, čo je skutočnosťou, ktorá môže mať vplyv na rozhodovanie o výživnom, pričom žalobkyňa prostredníctvom zvolenej zástupkyne matky sa vo vyjadrení k odvolaniu vyjadrila tak, že trvá na výživnom v sume 100,-€ a to od 22.10.2009 až do otcovho zatknutia. Teda s týmito skutočnosťami sa mal vypracovať potom Okresný súd Martin, ktorý následne potom, čo bola časť jeho rozsudku zrušená na základe späťvzatia žaloby žalobkyňou v časti nároku na zvýšenie výživného za obdobie od 13.2.2012 do budúcnosti zastavil konanie uznesením sp.zn. 12P 189/2009 zo dňa 20.9.2012. Z týchto skutočností teda vyplýva, že žalovaný mal určené zvýšené výživné len za obdobie od 22.10.2009 do 12.2.2012, v dôsledku čoho sa po 13.2.2012 obnovila vyživovacia povinnosť tak, ako bola určená vyššie spomínaným rozsudkom OS Martin sp.zn. P 209/95, teda vo výške 100,-Sk mesačne, čiže 3,32 eur.

Nároky žalobkyne súd posudzoval podľa ustanovení § 62 a nasledujúcich Zákona o rodine.

Podľa § 62 ods.1 Zákona o rodine (Zákon č.36/2005 Z.z.), plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods.2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov, dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods.3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené neplnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

Podľa § 62 ods.4 prvá veta Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará.

Podľa § 62 ods.5 Zákona o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov, pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 65 ods.3 Zákona o rodine výživné plnoletých detí upraví súd len na návrh.

Podľa § 75 ods.1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na nepriaznivé majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 78 ods.1 Zákona o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

Na základe vykonaného dokazovania súd dospel k nepochybnému presvedčeniu, že od posledného určenia vyživovacej povinnosti žalovaného voči žalobkyni rozsudkom Okresného súdu Martin sp.zn. P 209/95 zo dňa 18.1.2001 sa podstatným spôsobom zmenili pomery na strane žalobkyne. Žalobkyňa dosiahla plnoletosť, je študentkou 2.ročníka vysokej školy, študuje v zahraničí, má nároky, ktoré zodpovedajú potrebám mladej ženy v jej veku vo všetkých oblastiach pracovného, kultúrneho a spoločenského života. Žalobkyňa zdokladovala nájomnou zmluvou a listinnými dôkazmi všetky svoje výdavky tak, ako boli konštatované vyššie. Jediným príjmom žalobkyne je sociálne štipendium, ktoré poberá vo výške 6480,-Kč mesačne, avšak jej ďalšie životné náklady- polovica nájomného, náklady na mestskú hromadnú dopravu, na bežnú stravu a nákup hygienických potrieb, telefón a podobne prevyšujú túto sumu.

Preto súd dospel k presvedčeniu, že nárok žalobkyne voči žalovanému na zvýšenie vyživovacej povinnosti s účinnosťou od 17.10.2012, keď už v tomto období existovali skutočnosti, preukazujúce podstatnú zmenu pomerov na strane žalobkyne je dôvodný. Matka žalobkyne si svoju vyživovaciu povinnosť voči dcére plní, resp. v minulosti plnila minimálnou sumou 50,-€, ktorú vzhľadom na svoj nízky príjem a druhú vyživovaciu povinnosť k mal. dieťaťu Matúšovi bola schopná žalobkyni poskytnúť. Je zrejmé, že žalobkyňu finančne podporovala aj jej stará matka, ktorá finančné príspevky žalobkyne plnila dobrovoľne a voči ktorej žalobkyňa nárok na výživu nemá.

Pokiaľ ide o žalovaného, ten podľa vykonaného dokazovania dotazom Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Banskej Bystrici a Sociálnej poisťovne, pobočky v Banskej Bystrici nie je poberateľom žiadnych dávok z týchto inštitúcií a podľa vlastného vyjadrenia má len príležitostné príjmy z rôznych brigád. Žalovaný tieto príjmy nepreukázal. Z jeho vyjadrenia vyplýva, že je ochotný prispievať na výživu žalobkyne výživným vo výške 100,-€ mesačne, teda v podstate výživným, ktoré mu bolo určené ešte predtým rozsudkom Okresného súdu Martin sp.zn. 12P 189/2009 za obdobie než nastúpil na výkon trestu odňatia slobody. Z toho je zrejmé, že žalovaný je schopný prispievať na výživu žalobkyne minimálne touto sumou, preto súd v tejto výške vyživovaciu povinnosť žalovaného vo vzťahu k žalobkyni určil a to s účinnosťou odo dňa, kedy bol žalovaný prepustený z výkonu trestu odňatia slobody, teda od 17.10.2012.

Vo zvyšku uplatneného nároku súd žalobu žalobkyne zamietol, nakoľko nemal nepochybné preukázané, že by bolo v schopnostiach a možnostiach žalovaného prispievať na výživu žalobkyne takto zvýšenou sumou.

Vzhľadom na skutočnosť, že súd vyhlasoval rozsudok v auguste 2013 a bolo výpoveďou matky žalobkyne preukázané, že žalovaný si svoju výživovaciú povinnosť v roku 2012 a 2013 vôbec neplnil, súd vyčíslil dlh na výživnom za obdobie od 17.10.2012 do 31.8.2013, za polovicu mesiaca október 2012, november, december 2012 a január až september 2013, keďže v auguste 2013 bolo zročné výživné už na september 2013 na sumu 1.150,-€ (čo je dlhované výživné za jedenásť a pol mesiaca). U tohto dlhu súd žalovanému povolil, aby dlh na výživnom splácal v pravidelných splátkach po 30,-€ mesačne, ktoré sú zročné spolu s bežným výživným a ktoré je žalovaný povinný začať splácať prvý mesiacom, ktorý nasleduje po mesiaci, v ktorom tento rozsudok nadobudne právoplatnosť.

Týmto rozsudkom došlo súčasne k zmene rozsudku Okresného súdu Martin sp.zn. P 209/199 5 zo dňa 18.1.2001 vo výroku o výživnom na žalobkyňu.

Pretože žalobkyňa nebola v celom rozsahu úspešná, súd o trovách konania súd rozhodol podľa ustanovenia § 142 ods.2 O.s.p. tak, že žiadny z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15-tich dní od jeho doručenia na Okresný súd Martin.

V odvolaní sa má uviesť, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, musí byť podpísané a datované, musí sa v ňom uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie, alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

a/ neboli splnené podmienky konania, rozhodol vecne nepríslušný súd prvého stupňa, rozhodnutie súdu prvého stupňa vyniesol vylúčený sudca alebo súd prvého stupňa bol nesprávne obsadený; to neplatí, ak senát rozhodoval namiesto samosudcu,

b/ konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej,

c/ súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

d/ súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

e/ doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené /§ 205a/,

f/ rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci,

g/ súd prvého stupňa neprihliadol na námietky odvolateľa napriek tomu, že na to neboli splnené podmienky podľa § 175 ods.3, časť prvej vety za bodkočiarkou,

h/ rozsudok je nepreskúmateľný pre nezrozumiteľnosť alebo nedostatok dôvodov. /§ 205 ods.2 O.s.p./.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Ak povinnosť uložená týmto rozsudkom nebude dobrovoľne splnená, možno sa jej splnenia domáhať výkonom rozhodnutia.